

PURIM

Ez így nem lehet tovább! András már nem tud másra gondolni, amikor Rúbenre vár. És amikor nem, akkor is. Folyton-folyvást. Ma kivételesen nem lenne indokolt. De oda jutott, hogy kvázi nincs bátorsága elengedni ezt a gondolatot, nagyvonalúan legalább erre a néhány órára. Elsőnek érkezett ma is, neki jutott a recepciózás cikis része. Meg az SMS: 462. Egy újabb idegen hotelszoba. Rúben más, pillanatok alatt alkalmazkodik – csók, bor, poézis, varázslat, és eltűnnek a tér-idő koordináták. Mire András magához térne, szerelmük fészkében találja magát. Másnap dél less, mire ismét megátkozza azt a napot is, melyen világra jött. És efölött már nem lehet napirendre térni.

Döntened kell: én vagy a képmutató életed?! Vége, falhoz! Órájára néz, arról volt szó, hogy legkésőbb nyolc, de már fél tíz. Legszívesebben elrohanna. Nem gyújt rá, Rúben csak azután tűri el, mikor már kevesebbet csókolóznak. Mostanság többnyire csak vitatkoznak. Forгатókönyv: előbb fel-falják egymást, aztán ájultan fekszenek a szétdúlt ágyon, majd András átül a fotelbe, és hallgatagon pöfékel. Ilyenkor – kizárólag ilyenkor – Rúben is hallgat, egyszerűen nehezebbé esik megnyitni az ütött-kopott vitát. Mindketten tisztában vannak azzal, hogy ez egy szar forгатókönyv, mert kurvára nem következik újabb fordulat. Nincs hogy. András szerint. Önmagába fordult, és maga körül forog a dráma.

Valakinek ki kell végre mondani, hogy vége! Én leszek az. András megalkudott a helyzettel, neki csak így jó. Be kell érje ennyivel. Ezt mondja. De ez nekem nem megy, beleőrülök. Meg gyűlölöm is. És ezt nem akarom, mert szeretem. Mindenkinek hazudik, hogy velem lehessen. Nekem is. És ez nagyon fáj. Hiába mond bármit, egy ágyban alszik a feleségével. Minden éjjel. És kurva nagy hazugságban él. Éjjel-nappal hazudik. És én is csak egy hazugság vagyok. Tölt magának egy pohár Disaronno-t, Rúben úgyis több kör előnnyel érkezik. Egyelőre késik. Legtöbbször késik. Jó, most Purim van. Mindig van valami. Egyszerre hajtja le, majd tölt még egyet. Azt is. Az üveget forгатja. Minden szögből megnézi, a fény felé tartja, élvezi a sötét árnyalatú narancsszínű likőrben megtörő fény hullámzó játékát. Mi az istenveréséért nem lehetne, hogy inkább mindig ilyen szarságokon csodálkozzék? Mi az istenveréséért nem lehetne, hogy bárcsak néhány percig

kikapcsolja a gondolatait? Mennyivel jobb lenne, ha valamiféle könyv lenne az agya helyén, amit forgatni lehet, lapról lapra haladni egy történetzálon, és eljutni valahová. De ehelyett mintha egy nagy köteg papír volna a fejében, lapok közé ékelt indigóval, gondolatai folyton-folyvást ismétlődnek, már nincs történet, csak fogynak az ívek.

Rúben végre megérkezik. Harsány vidámsággal zúdul a szobába. Szempillantás alatt kigyúlnak a fények, magukhoz térnek a gyerekképű lidércek, életkedve az elektromosság sebességével árad minden irányba. Varázslat. András, bár nagyon arra készült, hogy ma lesz, amikor kipakol, most azt érzi, mennyire gáz lenne világfájdalmával kioltani ezt a szilaj jókedvet. Kivár, de nem engedi el a döntést, mert ez így tényleg nem mehet tovább! Rúben pedig megszokta már András balfaszkodását – az egyszerűség kedvéért csak így nyugtázza –, és ahogy mindig, előveszi varázspálcáját, hogy megérintse ezt az aszott varangyot. Csiribiri-csiribá..., a bársekreányhoz táncol. Likórt tölt, és hátat fordít az elmúlt óráknak meg Andrásnak, a múlt és a jelen minden mizériájának. Gong! Első felvonás. Átszellemült arccal megfordul, mint akinek igenis még mehet így tovább.

Forgatókönyv szerint Andrásához lép, szerelemtől átszellemülten mélyen a szemébe néz, koccint, kéjes mozdulattal kortyol, majd szerelmesen rátapad az ajkára. Hosszan. Felfalja. És kezdődik a tangózó küzdelem. Csak hogy ma András tényleg fatális görcssel kapaszkodik a gondolatba, hogy ez így nem. Rúbent idegesíti, de nem teszi szóvá, mert az rosszabb, és napok óta tikkasztja bőrét és ágyékát a vágy. Oké, végül is érthető, a fenébe is. Persze hogy minden rajta múlik. Vajon András tisztában van-e azzal, hogy ezt sem könnyebb elviselni? Mindegy, bassza meg! Csak most ne csinálja. Oké, ő erősebb. Igen, az, a keserves úristenit!

– Beszélünk kell! – András hangja szokatlanul idegen. Nemcsak a szerelem tónusa hiányzik belőle. Nagyon más. Józan?! Rúben a bársekreány felé fordul, de András megállítja. – Nem kérek! Túl sok volt... És Rúben pontosan tudja, hogy nem a likórra utal, de azért mondja, hogy nem is ittunk még semmit. És az sem éri váratlanul, hogy most nem erről van szó. Kibaszottul szar, amikor az ember minden dialógust kívülről tud. Mint a rab, cellája minden rácsát külön és együtt is ismeri, csak éppen vasvágó fűrészre nincs, és az sem tiszta, hogy merre tovább. Mert rácsok mögött a cellában csak álmodozni lehet. A részletek nem fontosak. És ez jó, az isten verje meg! Ez jó! Sokkal jobb, mint szarrá szenvedni az életet, ahogy András. Mindig van valami jó. S azt kell látni, annak kell tudni örülni. Mi történt ezzel a gyönyörű emberrel, hogy ennyire megkeseredett?

– Hagyd ezt most, kérlek! – az őszinteség lehet ilyenkor az utolsó adu. Nem akar erről beszélni, mert kurvára nem látja belőle a kiutat, és azt sem akarja, hogy replikában András azt kérdezze, hogy akkor mi legyen, mert ő már kivan ettől. – Csak téged akarlak most, érted? Csak dugni akarok és összeégni rajtad. Érted? – és András felfogja, hogy Rúben tényleg ezt akarja. Istenigazából az ő ösztönei is azt jelzik, hogy el kellene fogadni az ajánlatot, és ájulásig dugni, részegedni. András bedobja utolsó aduját is, legyen rá, vagyis a rabbira tekintettel, hiszen purim van! Ünnepe, és ezt nem korrekt elrontani. Ma inni kell, csontra részegedni. Ez egy ilyen nap!

– Miért is? – kérdezi sandán András. Rúben fellelegez, cseppenni látja szerelme jégcsapjait. Kurvára unja már a sztorit, de most jól jön, hogy meséljen Mordekájról, Hámánról, Eszterről, Ahasvérosról meg minden más szarságról.

– Nem tudom. A hagyomány, érted. Szóval az van, hogy be kell rúgni. Istenesen, úgy rendesen ki kell üsd magad. Most az egyszer, érted? Minden más ünnepen korlátozva van, de ma előírászerűen be kell baszni. – András szótlánul figyel, s bár Rúben igyekszik viccesre és trágárra fogni, nem mosolyog. – Na, nem vágod? Ma senki sem tiltja, addig iszunk, ameddig mindent összekavarunk.

– Nahát... ennél jobban?

– Figyelj má! Azt tartja a hagyomány, hogy addig kell inni, amíg összetéveszted az áldott Mordekájt az átkozott Hámánnal. És nevetve elindul András irányába, de a tövisek miatt végül félúton leveti magát az ágyra, és csak nevet. – Helló, Mordekáj! Helló, Hámán! – idéetlenül integet Ferinek.

– Ez gáz. Miért kellene összetéveszteni a jót a rosszal? Vagy a nőt a férfival?! – Rúben ettől ideges lesz, de csak az arca rándul, felül és kiissza az Andrásnak töltött likőrt is.

– Ízlik a Disanorro? – kérdezi Rúben. András tisztában van azzal, hogy most az édes-keserű metafora kifejtése következne, de erre egyáltalán nem kíváncsi. Bár a jóképű rabbi annak idején éppen brillantinozott szellemességével vette le a lábáról. Zseniális tehetsége van a legbanálisabb állítást is váratlanul olyan szögből megközelíteni, hogy az evidencia is makramévá csomózódik, és a legunalmasabb téma műremekké lényegül át. Tulajdonképpen imádja ezt a csodálatos lényt. Csakhogy itt ez az apró fogyatékos-ság, amitől biceg. Hazug kripli. És egyáltalán hogy lehet valaki egyszerre ennyire tökéletes és ilyen szánalmasan balfasz? Szent és profán? Jó és rossz? És akkor most jön ezzel a szent részegséggel is. Mi az isten van itt?

– Hagyd a csavarokat! Egy seggel két lovat?

– Ez annyira triviális... Ne már! Ez a zsidóság bája. – És már nem lehet Rúbent leállítani. – Ez a sztori győzelemre hajaz, érted? Történetük során először, mindenféle transzcendentális beavatkozás nélkül győztünk. Érted? Megfordítottuk a sors kockáját! Önerőből. És ez kurva nagy buli. Akkorra, hogy még te sem barmolhatod szét! Jó? Csak ma ne, kérlek! – András hallgat, Rúben pedig tisztában van azzal, hogy ez nem az egyetértés csendje. – Jó, megértem, hogy te nem vagy zsi...

– Mondjuk, én a másik oldalon vagyok a százezer legyilkolttal.

– Hetvenötezer...

– Ja, nem vagyok zsidó, és kurvára nem kell igyak ahhoz... – abbahagyja, de Rúben még nincs annyira berúgva, hogy ne érezze, amit eddig soha.

– Mihez is? – Rúben hangja ellentmondást nem tűrő, de futnia kell még néhány kört ahhoz, hogy András folytassa.

– Azt hiszed nem ismerem a sztorit? Nálam is megy a net...

– Ne mondd, hogy a Wikipédiáról dokumentálódtál. Azt hiszed, tudod, hogy mi a purim? – ezt olyan hangnemben mondta, amitől András elbizonytalanodott. Nem a rabbiság miatt. A hang hőmérséklete februári csípős szellő. Ragyogó napsütés csillámlik a megfagyott havon, a lecsupaszodott fák mozdulatlan karcok a tengerkéék égbolton, a tavasz tündéjének ígézetében kilépsz a fűtött házból, teszel néhány lépést, érzed, ahogy szívedben álmosan ébred, bomlani készül az új rügy, és amikor elhagyod a ház sarkát, váratlanul lecsap a dermedt ágak között osonó kardéles szellő. Ugyanaz, ami az augusztusi hőséget erotikus gyöngédséggel simítja tested domborulataira, most fülkagylódba, orrlukadba, szemgödrödbe, fogaid között le egészen a torkodba hatol, mint valamiféle kegyes halál. Ugyanaz a szellő. Ugyanaz a hang. Ugyanaz a férfi. András most már inkább hallgatna, de Rúben már érzi, hogy ebben a játszmaiban is felül van. Mindig felül. Csak az ágyban mindig alol. Mindig. Amikor Andrásra kerül a sor, Rúben kutyapózt vesz fel, és várja az édes fájdalommal mélyre hatoló szerelmi döfést. Ha fordul a kocka, hanyatt fekszik, és kíméletesen karóba húzza, egyik kezével deréktól tartja, másikkal finom érintéssel goj párjának meglévő előbőrét a gyönyörű dáko makkján le s fel húzogatja, önkívületig. De most uralkodó pózban van, amit csak úgy tud megőrizni, ha legyőzheti a goj állításait és kétségeit. Ezt nem lehet kihagyni, és nem lehet megúszni. András muszáj befejezze a mondatot.

– Szóval nem kell igyak ahhoz, hogy Márdokájt Hámánnal összetévesszem.

– Igazán? – Rúben nem volt elég higgadt vagy józan már ahhoz, hogy ne tegye fel ezt a kérdést, ami kivétel nélkül mindenkit beránt a vitába, mert

annyi önérzete mindenkinek van, hogy igazát kiütésig vagy feladásig, de legalább egy menetben támadva védje.

– Tudod-e, Nagy Sándor hány katonával hódította meg Indiát? Negyvenhétezerrel. És hogy a perzsák Marathonnál hányan voltak? Ötezren! Hannibál a canneai csatát húszezer férfival vívta. Csak hogy tisztázzuk a nagyságrendet, amikor afelett ujjongtok, hogy Mardokáj és Észer kibulizta hetvenötezer perzsa meggyilkolását. Mi ez, ha nem tömeggyilkosság?! Holokauszt. Kétezeröttszáz évvel Hitler előtt! Szóval, mi a különbség? Mi a fasz a különbség? Hülye játék ez az egész rituális berúgás. Nem örömtökben vedeltek, hanem a lelkiismeret miatt. – Rúben nem sápadt ki, a harag pírja sem színezte át, valamiféle skandináv szürkület mélyült tekintetében. De a menet végét jelző gong még nem szólalt meg. – Ne mondd, hogy te is a szertartás miatt iszol! Nem. Biztos, hogy nem. Őszintén nyomod magadba a piát. Őszintén bajban vagy, a kurva életbe! Igaz, rabbi?! Te tudod, hogy ki vagy? Homo vagy hetero? Férj vagy szerető? Istenfélő vagy istentagadó?

– Ne... Eddig! Itt hagyj...

– Miért?

– Mert jobb lesz...

– Eddig sem volt jó. Ez így nem...

– Hogyhogy nem?! – Rúben úgy csattant fel, mint aki vaktában kapja el a nem várt kapaszkodót. – Ezt most mondod? Négy év után? Mi az, hogy nem volt jó?!

– Ne csavard ki! – de ezzel már elkésett, Rúben sortűzre állította magát, és nyomta. András összeroskadt. Nem a kapóra jött vádaskodás nyilait találtak célba, hanem Rúben attitűdje. Arról máskor is esett szó, hogy a közös gyökerű szerelem/gyűlölet valójában egy álpszichológiai kamu, ami csak azért hangzik jól, mert a fél világ ezzel elegánsan felmentheti magát. Mert hogy gyűlölni, szánalmasan emberi gyarlóság – féltékenységgel, irigységgel, bosszúval, és minden mizériával együtt. És most Rúbent elborította. És ettől ijesztően idegen lett.

– Hazudtál? Szerelmet hazudtál? Vagy mi az isten? Családomat és karrieremet tettem kockára érted, és te most azt baszod hozzám, hogy valójában nem is volt jó szopni a körülmetélt faszomat?! Hogyhogy nem volt jó? S ha nem, miért bújtál az ölömbe, mint egy szánalmas kölyök? Mégis hogy? Csak úgy rám hanyod, hogy nem volt jó? Akkor mi a jó neked?

András olyan sokáig hallgatott a fotelban, hogy Rúben kifogyott a szóból s a szusszból, és már arra sincs ereje, hogy feltépje az ajtót és elrohan-

jon. Furcsa, ismeretlen csend fészkelte magát közékük. Olyan, mint amikor úgy érzed, hogy valaki van a szobában, de még sincs, merthogy nem látod. És a láthatatlanban nem hiszel, tehát úgy van, hogy valójában nincs. Szóval ilyenkor a csend mintha megszemélyesedne, és a két egymásnak feszülő ember között helyezkedne el. Érzed, hogy ott ül, sőt kissé előredőlve, keresztbe tett lábára könyököl, egykedvűen a padlót nézi, pislog. Igen, még pislog is. Most meg egy apró bogár bosszantja, hessegetni próbálja, de végül a bogár győz, beférkőzik szemhéja alá, és kisvártatva szeme fehérje a dörzsöléstől kivörösödik. Annyira ott van, hogy ennyire látod. A csend. Az ilyen csend. Ennyire. Ilyenkor a feszültség is megváltozik, mert már nem a párharc konfliktusa gerjeszti, hanem a feszélyező csend. A titkok és elhallgatások fonálainak szövetéből megtestesülő csend, aki csak úgy ül ott, és a szemét irritáló bogár kidörzsölésével foglalatoskodik – pont most, pont itt.

– Ne haragudj... – mintha ez olyan gojság lenne, mindig András töri meg a csendet, és mindig bocsánatot kér. De Rúben nem tud magához térni. Nyilván, nem a harag miatt. A bepörgés miatt. Olyan, ahogy ott el van nyúlva az ágyon, mint a hamu alatt senyvedő parázs, az őrjöngésben kimerült szent, aki már csak akkor fog sisteregni, amikor leöntik egy vedernyi vízzel. – Kérlek!

– A purim az egyetlen örömnepünk. – Rúben majdhogynem nyögve ejti ki a szavakat. – És te ezt is elvennéd tőlem. Mindig. Minden örömöm. Pedig csak ennyit akarok... Örömet. Veled. Együtt. Amikor lehet... de olyankor mindig. És te...

– A purim nem a ti ünnepetek. – András ezt úgy mondja, mint aki nem vitát akar nyitni, inkább lezárni.

– Ezt meg hogy érted? – és ez már sziszegés, mint a vízzel nyakon öntött kisenyvedő parázs. – Kié, ha nem a miénk?

András nem válaszol. Feláll a fotelból, a komódhoz megy, teletölt Di-saronnával két tiszta poharat, majd leül Rúben mellé, egy kézben markolva a poharakat, szabad kezével felsegíti Rúbent, majd az egyik poharat odaadja, erőltetett, de őszinte mosollyal, tosztoló gesztussal koccint, és mielőtt beleinna, belecsókol Rúben bő vértől duzzadó ajkába. Kissé elhúzódik, majd rövid smár után iszik, fejével biccentve Rúbent is erre biztatja, aki vonakodva ugyan, de engedelmeskedik. Aztán kiveszi kezéből a poharat, és a sajátja mellé teszi a kis asztalra. Ölelkezve ráhajtja Rúbent a dunyhára. Nem bír a szépségnek ellenállni. Percek óta igézi. Ennek sohasem tud ellenállni. A szépség. A máglya lángnyelveinek gyönyörű tánca. Nérót minden bizsonnyal a gonosz örület hajszolta Róma felgyújtására, de aligha látott ember

szebbet, mint a lángokba borult szent város. Egyszer egy bőröndnyi feleslegessé vált kottát égetett el a kert sarkában, s amikor begyúlt, megbűvölve nézte, ahogy a vonagló lángnyelvek belobbantják a lapokat, majd a hő fölkapja a pernyévé semmisülő hangjegyeket, és még egy utolsó táncban megforgatja őket a levegőben. A szépség a létezés transzcendenciája. András nem Istent keresi a sorok között, hanem a szép mondatokat. Istent azok találták ki, akik a kevés és a sok viszonylagosságába szorultak, valamiféle félreértés kísértetétől megigézve mérnek és számolnak. Akik nem zenét, hanem Beethovent és Miles Davist hallgatnak, akik az arghult a klarinéthoz hasonlítva primitív hangszernek tartják, és nem hallják a helyüket és formájukat változtató homokdűnék nászában kitárulkozó sivatag szerelmes hangját. És a világot képező emberiség többsége nem érti Ginsberget, miért a seggcsök az egyetlen ösvény a világbékéhez. Pedig a seggcsök nyelve a szépség egyik egzotikus dialektusa. Rúben felforrósodott, gyöngyöző teste. Szépség. Az érintés, az összfonódás, a vonaglás, az aritmia. Szépség. És ebben az egyetlen hosszan tartó pillanatban András már nem kínozza semmiféle gyötrő racionalitás, hogy miért nem, ha... meg ilyenek.

– Miért mondtad, hogy a purim nem is a mi ünnepünk? A hajnal derengő fényei már megjelentek a horizonton, a 462-es szoba magasságából már jól látni, amikor a szinte ájultan fekvő András meztelen testére fonódva visszatér a kérdésre.

– Miért vagy te zsidó? – Rúbent bosszantja a visszakérdezés, mert tisztában van azzal, hogy András nem az evidenciát feszegeti, hanem önös érdekből, önmaga igazolása végett ki akarja forgatni. És erre nincs jó válasz. Ha például azt válaszolja, hogy azért, mert annak született, akkor András lazán leüti azzal, hogy gyenge az az identitás, amelyik genetikai füzérbe láncolva érzi biztonságban magát, de erős az a zsidó, aki az égő csipkebokor előtt leveszi saruját, és felforgatja a világot, mint a tűz szépségétől megbűvölt Mózes. De ha azt mondja, hogy azért, mert Isten gyermeke, vallása nem kultúra, hanem lelkének levegője, akkor András könyörtelenül lecsap: válj el, és vállalj fel engem, minket, buziságodat és szerelmedet! És vállalj Istent, ne a róla szóló tanítás szajkózó írástudója legyél! Szóval nincs jó válasz. Illetve minden lehetőség között a „nem vagyok zsidó” lenne a legjobb. András tisztában van Rúben szorult helyzetével, mégis provokálja.

– Kell legyen válaszod! Mert végtére zsidó vagy, én meg goj, vagy mi.

– Nem tudom, kedvesem. – És valóban nem tudja. – Tudod-e, hogy került Eszter a kánonba? Sokan ellenezték, de legalább annyinak megdobogtatta a nemzeti büszkeségét. Aztán bevillant valakinek a fejében egy jó zsidó

csavar, hogy az Eszter mássalhangzói más magánhangzókval kombinálva Rejtőzködőnek is olvashatók, és akkor már az is érthető, hogy az Örökkévaló nem jelenik meg sem történetileg, sem emlegetve. Szóval, vitás ez az egész mizéria – hol van Isten ebben a sztoriban, s ha nincs, mit keres a Bibliában. A ti Lutheretek sem csípte, a bosszúállás himnuszának titulálta, és sosem magyarázta. Meg a kumráni tekercsek egyike sem hivatkozik rá. Szóval, kurvára gyanús ez az egész. Igazából Istent kompromittálja... Az a szerencse – vagy mi? –, hogy Isten hogy, hogy nem, de nincs jelen. Szóval a Biblia is annyira szent, amennyire gyarló az ember. Bassza meg... A hetvenötezer tényleg kurvára sok! És hogy mindezt egy láthatatlan istenség számlájára írni, aztán meg jól berúgni – enyhén szólva ironikus. Érted? A keresztények istene cinikus, a zsidóké ironikus, és kurvára egy és ugyanaz. Rúbent tényleg előntötte a düh.

– Ez így nem mehet tovább... András nem hagyhatta ki, bár érdekelte Rúben belső konfliktusa, lágy ujjmozdulatokkal, finom érintésekkel Rúben heréit masszírozza. Ajkával nyakára tapad, tenyere lassan felforrósodott a duzzadó erekttől egyre keményebb dákón, Rúben abbahagyja kétségteológiájának okfejtését, egyre ritkábban vesz levegőt, testének minden porcikájában megfeszül. Amikor András ráhajol ágyékára, és mélyen befalja körülmélt hímveszőjét, feltör, mint a láva. Elájult. András egy ideig gyönyörködik a minden porcikájában kielégült test látványában, és valamiféle béke árad szét benne. Kimegy a fürdőbe. Kimosakodva fekszik vissza. Rúben amikor magához tér, átöleli és köszöni a gyönyört és a szerelmet. – Boldoggá tettél! András ágyékához nyúl, de ő lágyan hárít. – Erre most nincs szükség. Annyira szép vagy.

Megszólal Rúben telefonja. Le van húzva, csak zümmög. Eszter hívja. Rúben összerezzen, de nem veszi fel. Aztán elhallgat, mindketten nézik, Rúben tudja, nemsokára SMS érkezik. És pontosan így is történik. Az első buszok már kigördültek a végállomásra, ideges taxisok igyekeznek minél több fuvart megfogni, a városháza harangja is kondul egyet, a folyosóról ajtócsattanást hallani, és ismét zümmög a telefon. „Hol vagy? Miért nem jössz már?!” – Mi mást kérdezhetne? Rúben nem mozdul, András veszi kezébe a telefont, kérdően néz. Rúben annyira szét van esve, hogy csak a fejét tudja elfordítani, pedig legszívesebben hasra fordulna, és betemetné magát a hatalmas párnával. András hezitál, érzi, hogy megint ott van, ahol már nagyon régen nem szeretne lenni. Hogy ez így nem mehet tovább. És arra gondol, hogy Eszter könyvéből is ezért tűnt el Isten... Nem hiányzik vagy rejtőzik, hanem eltűnt.